

Daniel Johansson
Integrationsutvecklare
Daniel.f.johansson@lansstyrelsen.se

Arbetsmarknadsdepartementet

Yttrande promemoria till införande av ett nytt ersättningsystem för mottagande av ensamkommande barn och unga

Ert dnr: A2016/01307/I

I. Övergripande synpunkter

Länsstyrelsen i Jönköpings län välkomnar förslaget i promemorian om *ett nytt ersättningsystem för mottagande av ensamkommande barn och unga*.

Länsstyrelsen ställer sig på ett övergripande plan bakom förslaget i sin helhet. Enligt Länsstyrelsens erfarenhet tillmötesgår införandet av ett nytt ersättningsystem ett utbredd behov hos olika kommunala verksamheter om en förenkling och schablonisering av rådande ersättningsystem.

Länsstyrelsen noterar att det i promemorian saknas en tydlig barnkonsekvensanalys. FN:s kommitté för barnets rättigheter rekommenderar alla länder som har antagit konventionen om barnets rättigheter (barnkonventionen) att göra barnkonsekvensanalyser inför samtliga beslut som rör barn. Länsstyrelsen efterfrågar att promemorian på ett tydligare sätt markerar barnkonventionens tillämplighet i avsedd ersättningsändring.

Länstyrelsen
i Jönköpings län

II. Länstyrelsens synpunkter

Synpunkter på promemorians förslag

3.1 Ny ersättning för beredskap och kapacitet för mottagandet av ensamkommande barn

Länstyrelsen ställer sig bakom förslaget med nedanstående synpunkt.

Länstyrelsen anser att kriterierna för den rörliga ersättningen behöver förtydligas.

För att kommunerna ska kunna skapa hög kvalitet och effektivitet i sitt arbete behöver de ges möjlighet att bygga en verksamhet som är anpassad efter barnens ålder, kön eller andra behov som målgruppen har. Idag reglerar systemet med överenskommelser denna möjlighet. I promemorian framgår inte om eller på vilket sätt detta ska regleras om överenskommelserna tas bort.

3.2 Schablonersättning till ankomstkommuner för tillfälligt mottagande av asylsökande barn

Länstyrelsen tillstyrker förslaget och har i övrigt inga synpunkter.

3.3 Schablonersättning för mottagnade av asylsökande ensamkommande barn i anvisningskommun

Länstyrelsen ställer sig bakom förslaget med nedanstående synpunkt.

I promemorian föreslås en enhetlig schablonersättning avseende transportkostnader, socialtjänstens utrednings- och uppföljningskostnader, tolkkostnader och kostnader för god man.

Länstyrelsens bedömning är att kostnader för god man och transport bör lyftas ur schablonen och att det stället blir möjligt att erhålla ersättning för faktiska kostnader. Migrationsverkets handläggningstider är långa vilket gör att kostnaderna för god man riskerar att inte täckas av föreslagen schablon. Transporter kan för glesbygdskommuner framför allt i norra Sverige medföra stora kostnader vilket sammantaget inte heller täcks av föreslagen schablonersättning.

3.4 Schablonersättning per dygn för mottagandet av ensamkommande barn

Länstyrelsen ställer sig bakom förslaget med nedanstående synpunkt.

Länstyrelsen noterar att den sänkta ersättningen bygger på antagandet att fler barn i åldern 16-17 år kan placeras inom ramen för stödboende. I promemorian anges inte vilken analys som ligger till grund för antagandet

Länsstyrelsen i Jönköpings län

och de beräkningar som gjorts, och Länsstyrelsen ställer sig frågande till om man därför kan förutsätta att det kommer att bli så. Om antagandet inte stämmer finns risken att den lägre schablonersättningen blir styrande i valet av vårdform och inte barnets behov, alternativt att kostnaden skjuts över på kommunen.

Vidare noterar Länsstyrelsen att föreslagana schablonersättningar ligger på en lägre nivå jämfört med dagens ersättningar. Man vill på detta sätt ge drivkrafter för att skapa kostnadseffektiva boendelösningar. I promemorian saknas en tydlig analys av vad detta får för konsekvenser när det gäller att kunna erbjuda ett mottagande av fortsatt hög kvalitet och säkerhet.

De lägre schablonersättningarna kan också skapa drivkraften att avbyta påbörjad insats t.ex. i en annan kommun, till förmån för ett billigare alternativ i hemkommunen utan att se till barnets bästa. Ytterligare uppbrott för den unge försenar ofta integrationen och etableringen i svenskt samhällsliv.

3.5 Begränsad möjlighet till ersättning för asylsökande ensamkommande unga i åldern 18-20 år.

Länsstyrelsen ställer sig bakom förslaget med nedanstående synpunkt.

Länsstyrelsen noterar att förslaget innebär en skärpning av bedömningskriterierna för fortsatt vård. Ungdomen ska uppfylla 3 § LVU för möjligheterna till fortsatt placering. De långa handläggningstiderna hos Migrationsverket medför att många ensamkommande ungdomar kommer att flytta till förläggningar enligt LMA. För individen betyder detta ytterligare uppbrott vilket försvårar pågående integration i samhället, ett faktum som behöver övervägas när ersättningsreglerna nu ses över.

3.6 Schablonersättning för ensamkommande unga i åldern 18-20 år med uppehållstillstånd.

Länsstyrelsen ställer sig bakom förslaget med nedanstående synpunkt.

I promemorian anges att en schablonersättning på 750 kr per dygn bedöms täcka kommunens kostnader eftersom kravet på placering tas bort och kommunen därigenom kommer att kunna erbjuda mindre kostsamma boendelösningar. Länsstyrelsen anser att denna bedömning behöver förtydligas. Den ekonomiska effekten av att inte ha ett placeringsbeslut bedöms av Länsstyrelsen vara överskattad i promemorian.

Länsstyrelsen vill även framföra att Folkhögskolespåret genomförande försvåras av den lägre schablonen på 750 kronor per dygn. Den lägre

Länstyrelsen
i Jönköpings län

ersättningen riskerar att göra kommuner och folkhögskolor mindre benägna att träffa avtal med varandra då de ekonomiska ramarna minskar, eller så riskerar ungdomen att erhålla mindre omfattande stöd inom ramen för insatsen.

3.7 Ersättning för ensamkommande barn och unga som är placerade i annan kommun än anvisningskommunen.

Länstyrelsen tillstyrker förslaget och har i övrigt inga synpunkter.

3.8 Ersättning för faktiska kostnader i vissa särskilda situationer.

Länstyrelsen tillstyrker förslaget och har i övrigt inga synpunkter.

3.9 Ikraftträdande m.m.

Länstyrelsen avstyrker förslaget med nedanstående synpunkt.

I promemorian anges att ett schabloniserat ersättningssystem skulle innebära att ersättningen till kommunerna i någon situation kan vara för hög och i en annan för låg, men att den i genomsnitt avser täcka kommunernas kostnader. Länstyrelsens uppfattning är att de flesta ensamkommande ungdomar idag är placerade inom ramen för HVB, vilket gör att ersättningen till kommunerna generellt blir för låg. För att kommunens kostnader ska täckas behöver fler barn placeras inom ramen för stödboende och/eller i andra alternativa boendelösningar vilket innebär en relativt stor omställning av kommunernas verksamhet. Mot denna bakgrund bedömer Länstyrelsen är att ikraftträdande av förslaget därför bör ske tidigast den 1 juli 2017.

Detta yttrande har beslutats av vikarierande landshövding Anneli Wirtén, efter föredragning av integrationsutvecklaren Daniel Johansson.

Anneli Wirtén
Vikarierande landshövding

Daniel Johansson
Integrationsutvecklare

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Kopia: a.registrator@regeringskansliet.se